პროლეტარეტებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

KOMUNISTI

ORGAN TSK KP GRUZII, VERKHOVNOGO SOVETA GRUZINSKOI SSR I SOVETA MINISTROV GRUZINSKOI SSR

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

1975 ხუთშაბათი 3 ივლისი № 155 (16281) ფასი 2 კაპ. 1975

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

გუშინ თავი ისახელეს

ბურეულის მკაფი

გოლნისის რაიონის სარჩლოს კოლმეურნეობის მექანიზატორმა ი. ალიევმა ერთ დღეს 12 ჰექტარზე მომკა ქერის მოსავალი და საშუალოდ ჰექტარზე გალეწა 20 ცენტნერი მარცვალი, ხოლო მექანიზატორებმა ი. ბაირამოვმა, ო. ისაევმა მოსავალი აიღეს ათ-ათ ჰექტარზე და საშუალოდ ჰექტარზე გალეწეს 20 ცენტნერი მარცვალი.

საგარეჯოს რაიონის ნინოწმინდის კოლმეურნეობის კომბაინერმა ტ. ივანიშვილმა ერთ დღეს 14 ჰექტარზე აიღო ქერის მოსავალი და საშუალოდ ჰექტარზე გალეწა 30 ცენტნერი მარცვლეული, კომბაინერმა შ. გაგნიაშვილმა მოსავალი აიღო 16 ჰექტარზე და საშუალოდ ჰექტარზე გალეწა 40 ცენტნერი მარცვალი.

ჩაის კრეფაში

ჩხოროწყუს რაიონის კირცხის XX ყრილობის სახელობის კოლმეურნეობის წევრმა თინა ადონიამ ერთ დღეს მოკრიფა 121 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი ნაცვლად 25 კილოგრამისა, ლესიჭინის სახელობის მეურნეობის მუშამ თამთაშა დგებაძემ — 101 კილოგრამი ნაცვლად 30 კილოგრამისა, ჯოლა-ნაკიანის ტუნგის საბჭოთა მეურნეობის მეჩაიემ — სვეტლანა ჩოკორაიამ — 101 კილოგრამი ნაცვლად 25 კილოგრამისა, ცუცა ზარანდიამ — 90 კილოგრამი „მწკვნე ოქრო", ნაცვლად 25 კილოგრამისა.

ჩვენი ღირსების საქმე

უკან მოვიტოვეთ მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის ეკვატორი... მესამე დღეა, რაც თავისი ანგარიში დაიწყო წლის მეორე ნახევარმა, რომელსაც განსაკუთრებული იმედებით, ნათელი ოპტიმიზმით შეხვდა თვითეული ჩვენგანი. დიახ, სწორედ ხუთწლედის ფინიშამდე დარჩენილმა ამ ექვსმა თვემ, რომელიც დიდი პარტიული ფორუმისათვის — სკკპ XXV ყრილობისათვის მზადების უდიდესი პერიოდია, ბევრი რამ უნდა განსაზღვროს, შეაჯამოს და დააგვიანგვინოს.

როცა ხუთწლედის და მისი დამამთავრებელი წლის განვლილ თვეებზე და დღეებზე ვლაპარაკობთ, როცა ვითვლით, რომ წლის ბოლომდე თითქმის 180 დღე კიდევ დარჩა, ეს უბრალო არითმეტიკული ცნობისმოყვარეობა კი არ არის, არამედ ანგარიში იმისა, თუ როგორ ვიარეთ დღემდე, როგორ ვიშრომეთ, როგორ ვაშენეთ და შევქმენით, რა დავკელეთ საქმეს, რა გამოგვრჩა, რა ვერ გავიაზრეთ.

სწორედ ეს სულისკვეთება, სწორედ ჩვენი პარტიის XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად რესპუბლიკის მშრომელთა საქმიანობის ღრმა ანალიზი, მომავალი პარტიული ყრილობისათვის აქტიური მზადების ღონისძიებათა შემუშავება დაედო საფუძვლად ამ დღეებში გამართულ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVII პლენუმს, რომელმაც განიხილა საკითხი „სოციალისტურ ვალდებულებათა შესრულების მიმდინარეობა და სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის საქართველოს პარტიულ ორგანიზაციათა ამოცანები".

ჩვენში ყარგ და ეფექტურ ტრადიციად იქცა — პარტიისა და ხალხის ცხოვრების ყოველი დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა ახალი შრომითი მიღწევებით აღინიშნოთ. ასეა ამჟერადაც: როგორც მთელი ჩვენი ქვეყანა, საქართველოც პარტიის XXV ყრილობის აღსანიშნავ ვახტზე დადგა და ფართოდ აჩაღებს სოციალისტურ შეჯიბრებას მეცხრე ხუთწლედით დასახული კომუნისტური მშენებლობის ამოცანების მთლიანად და სასახელოდ შესრულებისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVII პლენუმმა, რომელმაც მეტად ნათლად, დიდი ობიექტურობითა და პრინციპულობით შეაჯამა პარტიის XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად რესპუბლიკის მშრომელთა მიერ დღემდე გაწეული საქმიანობა, ჩვენი პარტიული ორგანიზაციების, ყველა მუშისა და კოლმეურნის, მთელი ინტელიგენციის ყურადღება იმას მიაქცია, რომ მომავალი დიდი პარტიული ფორუმისათვის ღირსეული შეხვედრა ხუთწლედისა და მისი დამამთავრებელი წლის როგორც გეგმების, ისე ნაკისრი ვალდებულებების წარმატებით შესრულებაა.

რით მივდივართ ყრილობაზე? როგორია ჩვენი ნაბიჯები, აკმაყოფილებს თუ არა ეს წინმსწრებლობა რესპუბლიკის წინაშე მდგომ მეტად პასუხსაგებ ამოცანებს? — აი უპირველესი კითხვები, რომლებიც ბუნებრივად უნდა დაებადოს დღეს ჩვენს საოლქო, საქალაქო, რაიონულ პარტიულ კომიტეტებს. პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს. თვითეულ შრომითს კოლექტივს, ყველა კომუნისტს, ყველა მშრომელს.

არავითარი მტკიცება არ სჭირდება იმას, რომ მეცხრე ხუთწლედის განვლილი პერიოდის მეორე ნახევარი ჩვენს რესპუბლიკაში ნამდვილი შემოქმედებითი საქმიანობით. მეტად ნაყოფიერი და შინაარსიანი შრომით აღინიშნა. ბევრი რამ ანაზღაურდა იმ დიდი დანაკლისიდან, რაც ხუთწლედის წინა ორმა წელმა მიმავიდეროთ დაუტოვა მომდევნო წლებს. სწორედ ამიტომ დაისახეს საქართველოს მშრომელებმა ამოცანა, რომ წლეულს იგეგმის გადამეტებით მრეწველობამ 200 მილიონი მანეთის პროდუქცია გამოუშვას. ხოლო სოფლის მეურნეობამ 120 მილიონი მანეთის პროდუქცია ოკამზადოს. დადებითი ძვრების, მთელი რიგი პოზიტიური შედეგების წყარო კი ის პრინციპული და გაბედული ღონისძიებებია, რასაც ამჟამად რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციები საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით ახორციელებენ წარსულში დაშვებულ სერიოზულ დამაბინძურებლობათა და დანაშაულობათა აღსაკვეთად, ყველგან და ყველაფერში სანიმუშო წესრიგის დასამყარებლად, პარტიული, სახელმწიფო და შრომის დისციპლინის განსამტკიცებლად.

შედეგები კი ჩვენი სახალხო მეურნეობისა და კულტურის ბევრ უბანზე დამამედებელია. ჯერ კიდევ 25 ივნისისათვის საქართველოს მრეწველობამ შეასრულა პროდუქციის რეალიზაციის ნახევარი წლის გეგმა თუმცა ცოდი ამიდებია, ჩვენი მეჩაიეები ძლევენ იმ ზღუდეს, რომელიც 320 ათასი ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის კრეფას იოვალისწინებს. გადაჭარბებით შესრულდა ხორცის დამზადების ნახევარი წლის გეგმა, ხოლო ამ ექვს თვეში სახელმწიფოს იმდენი რძე მიეყიდა, რაც გაცილებით მეტია მთელი წლისათვის გათვალისწინებულთან შედარებით.

მაგრამ ეს და სხვა თვალსაჩინო ციფრები დამშვიდების უფლებას როდი გვაძლევს. დაძაბული, მეტად გონივრული და როგორც იტყვიან, დღე და ღამ მუხლჩაუხრელი მუშაობა გვმართებს, რომ სკკპ XXIV ყრილობის დირექტივების დავალებები ყველა მაჩვენებლის მიხედვით შესრულდეს.

სერიოზული ჩამორჩენაა ელექტროენერგიის წარმოებაში, დაგეგმილ დონეს ვერ აღწევს ქიმიური მრეწველობის პროდუქციის წარმოება. სერიოზული ნაკლოვანებებია საშენ მასალათა, ხე-ტყისა და ხისდამამუშავებელ, მსუბუქ მრეწველობაში, დამაფიქრებელია მდგომარეობა სოფლის მეურნეობის ზოგიერთ ძირითად დარგში.

განსაკუთრებით მწვავედ დგას საკითხი პროდუქციის ხარისხის მხრივ. ზოგიერთი სამეურნეო და პარტიული ხელმძღვანელი ურეგდება იმას, რომ შრომთან კოლექტივებში დარღვეულია რიგმულობა, უფიდებიან არამწარმოებლურ ხარჯებს, უპასუხისგებლობას და უდისციპლინობას, უყირათობას, დანავსებულობასა და რუტინას.

სკკპ XXV ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობისათვის მთელ მზადებაში დიდი და შინაარსიანი ორგანიზაციული და პოლიტიკური მუშაობის ჩატარება მოუწევთ პარტიულ, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს. მაგრამ როცა მათს როლზე ვლაპარაკობთ, ყველგან მტკიცედ უნდა ეხმოდეთ ის ჭეშმარიტება, რომ პარტიული ორგანიზაციები და პოლიტიკური მუშაობა არ არსებობს დამოუკიდებლად, განყენებულად, უეკონომიკოდ!

სულ მალე რესპუბლიკის ყველა პირველადი პარტიული ორგანიზაციის, აგრეთვე შრომითი კოლექტივების კრებები განიხილავენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVII პლენუმის შედეგებს. მთავარზე მთავარია, რომ ეს კრებები ყველგან წარმართოს დიდი ურთიერთშომხოვნელობის, შინაარსიანი სჯა-ბაასის ვითარებაში, გაწეული საქმიანობის ყოველმხრივი კრიტიკული ანალიზი საფუძვლად დაედოს მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით კონკრეტულ ღონისძიებათა შემუშავებას.

პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების გადაუდებელი საქმეა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVII პლენუმის გადაწყვეტილებები ღრმად გაიცნონ და განუმარტონ რესპუბლიკის თვითეულ მშრომელს, ამ მიზნით გამოიყენონ მასობრივ-პოლიტიკური და პროპაგანდისტული მუშაობის მთელი არსენალი. თავიანთ პლენუმებზე, ბიუროების სხდომებზე, პარტიულ-სამეურნეო აქტივის კრებებზე სწორად და პრინციპულად შეაჯამონ წინასაყრილობო სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობა, გაბედულად ამხილონ და დროზე გამოასწორონ ნაკლოვანებები.

ახლა არ არის სხვა უფრო დიდი და ნათელი მიზანი: წარმატებით შევასრულოთ მეცხრე ხუთწლედის გეგმები და სოციალისტური ვალდებულებები — აი მშობლიური პარტიის XXV ყრილობისათვის ყველაზე კარგი საჩუქარი. აი ჩვენი რესპუბლიკისა და ჩვენი ხალხის ღირსების საქმე!

ღირსეულად შევხვდეთ სკკპ XXV ყრილობას!

დანინაურებული უბანი

სახელოვანი კოლექტივი შრომობს თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხსაამშენებლო ქარხნის იმ საღარაგ უბანზე, რომელსაც ნოვატორი მანქანათმშენებელი ჯ. თოფურია ხელმძღვანელობს. უბნის კოლექტივმა ქარხანაში ერთ-ერთმა პირველმა გაარაღა შეჯიბრება სამუშაო ზონის გაფართოებისათვის, მუშაობაში დანერგა ინდივიდუალური შეჯიბრება, შემოიღო ვალდებულებათა შესრულების სისტემატური შემოწმების პრაქტიკა. ახლა უბნის ყველა წევრი უნივერსალი ოსტატია, სრულყოფილად ფლობს მომიჯნავე პროფესიებს, დიდი სიზუსტით ასრულებს ჩარხების დატალების საღარაგ მრავალრიცხოვან ოპერაციებს.

უბნის კოლექტივი საწარმოში ერთ-ერთი პირველი ჩაება სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გამლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და ვალდებულება იკისრა მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის გეგმა ვადამდე, 7 ნოემბრისათვის შეასრულოს, გეგმის გადამეტებით გამოუშვას ხუთი ათასი მანეთის პროდუქცია.

სურათზე: უბნის კომპლექსური ბრიგადის წევრები (მარცხნიდან) მოწინავე ზეინკალი ვ. ნაცვლიშვილი, „თავის პროფესიაში" შეჯიბრების მრავალგზის გამარჯვებული, კომუნისტური შრომის დამკვრელი, მღარავი ა. ერნაკოვი, უბნის უფროსი ჯ. თოფურია, ზეინკალი გ. ბეალაკ. და უბნის ოსტატი დ. კუტანოვი.

ვ. მორგუნოვის ფოტო (საკინფორმის ფოტოქრონიკა).

ვინ როგორ ასრულებს სიტყვას

ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის დავალებათა ვადამდე შესრულებისათვის გაშლილი შეჯიბრება თანდათან ფართოვდება. მოწინავე საწარმოო კოლექტივები გადაჭარბებით ასრულებენ სახელმწიფო გეგმებს და 200 მილიონი მანეთის ზეგეგმიური სამრეწველო პროდუქციის ანგარიშში ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებებს.

მაგრამ ყველა კოლექტივი როდი იბრძვის მთელი შესაძლებლობით, სრულად როდი იყენებს რეზერვებს, არ აქტიურობს სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გაშლილ შეჯიბრებაში.

მოწინავენი

ელექტროვაგონშემკეთებელი ქარხანა

თბილისი. („კომუნისტის" კორ. რ. ჭელიძე). შეჯიბრებას სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის თბილისის ჯ. სტალინის სახელობის ელექტროვაგონშემკეთებელ ქარხანაში ერთ-ერთმა პირველმა გაარაღა შეჯიბრება სამუშაო ზონის გაფართოებისათვის, მუშაობაში დანერგა ინდივიდუალური შეჯიბრება, შემოიღო ვალდებულებათა შესრულების სისტემატური შემოწმების პრაქტიკა. ახლა უბნის ყველა წევრი უნივერსალი ოსტატია, სრულყოფილად ფლობს მომიჯნავე პროფესიებს, დიდი სიზუსტით ასრულებს ჩარხების დატალების საღარაგ მრავალრიცხოვან ოპერაციებს.

უბნის კოლექტივი საწარმოში ერთ-ერთი პირველი ჩაება სკკპ XXV ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გამლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და ვალდებულება იკისრა მეცხრე ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის გეგმა ვადამდე, 7 ნოემბრისათვის შეასრულოს, გეგმის გადამეტებით გამოუშვას ხუთი ათასი მანეთის პროდუქცია.

ელექტროენერგეტიკა

ელექტროენერგეტიკის სამინისტროს ენერგეტიკული ობიექტების ექსპლუატაციის ტრესტ „ენერგოსეტის" ელექტროენერგეტიკოსებმა ეს ექვსი თვე ენერგეტიკული ობიექტების ექსპლუატაციის ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე ზრუნვით,

ცხოვრებით ნაკარნახევი პრობლემები

გონივრულად გავუძღვეთ მეურნეობას

ფართო გზა სპეციალიზაციასა და კონცენტრაციას

სოფლის მეურნეობის განვითარების თანამედროვე ამოცანები დღის წესრიგში აყენებს დღემდე შემორჩენილი საოფლო-სამეურნეო წარმოების მრავალდარგოვან, დაქსაქსულ-სტრუქტურიან სისტემაზე უარის თქმას. ამის საფუძველს უკვე გაძლევს ჩვენი სოფლის მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზის და წარმოების ინტენსიფიკაციის თანამედროვე დონე, რაც თავის მხრივ ხელსაყრელ პირობებს ქმნის შრომის წილადსამეურნეო განაწილების, მისი ნაყოფიერების ზრდისა და სპეციალიზაციის განხორციელებისათვის.

წარმოების ინტენსიფიკაციის შედეგზე მიუთითებს ის გარემოება, რომ ბოლნისის რაიონში წლითი-წლობით იზრდება კოლმეურნეობათა მიერ პროდუქციის წარმოების მოცულობა. თუ 1969 წელს კოლმეურნეობებმა აწარმოეს 3 მილიონ ნახევრამდე მანეთის პროდუქცია, 1974 წელს ამ 6 მილიონს მიაღწია, ვთქვათ, ორჯერ მოგებაც.

უკვე დადგა დრო თანდათან გადავიდეთ მსხვილ სპეციალიზებულ წარმოებაზე, რომლის დროსაც საშუალება გვექნება გამოვიყენოთ ინდუსტრიული მეთოდები, ფართოდ დავნერგოთ მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები. სოფლის მეურნეობის განვითარების ამ მაგისტრალურ ხაზს, რომელიც XXIV ყრილობამ შეიმუშავა, მტკიცედ მიჰყვებიან ბოლნისის რაიონის კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები. რაიონში სპეციალიზაციის ძირითად ბაზად იქცა კარტოფილის წარმოების კონცენტრაცია, რაც ერთი მხრივ, გამოიხატებოდა იყო იმ გარემოებით, რომ ბოლნისის რაიონი რესპუბლიკაში საადრო კარტოფილის ძირითადი მწარმოებელია, ხოლო მეორე მხრივ იმით, რომ 2-3 წლის წინ ამ კულტურას რაიონი დიდი მოთხოვნილების მიუხედავად, 5 ათას ტონაზე მეტს არ აწარმოებდა. სამაგიეროდ, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მოჰყავდათ 12 სხვადასხვა კულტურა, რომლებიც განაწილებული იყო რაიონის თითქმის ყველა მეურნეობაში. მრავალი კულტურის გამოდევნება იწვევდა საშუალო ძალის დაჭარბებას, ართულებდა მექანიზაციის დანერგვას და მსხვილი სპეციალიზებული მეურნეობისათვის დამახასიათებელი სიკეთის გამოყენების შესაძლებლობას.

პარტიის რაიკომმა სპეციალისტების მონაწილეობით გააანალიზა წლების მანძილზე კარტოფილის წარმოების მდგომარეობა და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ კარტოფილის წარმოების გადიდების ძირითადი ფაქტორია ნახვალი მასშტაბით ამ კულტურის წარმოების კონცენტრაცია და მეურნეობათა სპეციალიზაცია. ეს ღონისძიება პირველად განხორციელდა არაბლოს მეკარტოფილეობა-მერძევეობის საბჭოთა მეურნეობაში, სადაც 300 ჰექტარიდან კარტოფილის ნათესები გადიდდა 600 ჰექტარამდე. მეურნეობაში (დირექტორი მ. ვადაჭკორია, პარტორგანიზაციის მდივანი მ. ოსმანოვი) მოსავლიანობამ მოლოდინს ვადააჭარბა. აქ კარტოფილის მოსავლიანობა ჰექტარზე ამ კოლმეურნეობათა მოსავლიანობასთან შედარებით, რომელთა ბაზაზეც ეს მეურნეობა შეიქმნა, 35 პროცენტით აღმაღლდა. თუ 1970 წელს ჰექტარზე მოღებული 87 ცენტნერის თვითღირებულება 14 მანეთი და 35 კაპიკი იყო, შარშან ჰექტარზე მოღებული 118 ცენტნერი საგრანობლად უფრო იაფი დაჯდა. ეს წარმატებები პირველ ყოვლისა განაპირობა ნათესების კონცენტრაციამ და მეურნეობის სპეციალიზაციამ.

1973 წელს მეურნეობამ ააშენა კარტოფილის საცავი 1.000 ტონისათვის (500 ტონის ტევადობის მაციერით და 200 ტონის ტევადობის იაროვიზატორით). შარშან მეურნეობაში დაინერგა სადასტეტჩერო სასასხური, რითაც გაუმჯობესდა ინფორმაციის მდგომარეობა და ოპერატიული მართვის ორგანიზაცია. სპეციალიზაციის განხორციელებას უნდა მიეწეროს ის ფაქტი, რომ შარშან არაბლოს მეურნეობამ. მილიონ მანეთზე მეტი მოგება მიიღო.

არაბლოელებს წარმატებაში დიდად უყრაობს ხელს სოციალისტური შეჯიბრების კარგი ორგანიზაცია, რომელსაც სათავეში უდგას პარტიული ორგანიზაცია. აქ თვითეული ბრიგადა, რგოლი, მუშა ერთმანეთს ეჯიბრება აღებული გადიდებული სოციალისტური ვალდებულებების გადაჭარბებით შესრულებაში. შეჯიბრების მსვლელობას ოპერატიული ინფორმაციის სისტემა აწვდის ინფორმაციას. ინფორმაციის ბაზაზე ყოველ ხუთ დღეში ერთხელ ტარდება ოპერატიული თათბირი, სადაც ანალიზდება ინფორმაციის

საუბარი ამერიკელ სენატორებთან

30 ივნისს სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების საუბარი ამერიკის შეერთებული შტატების სენატის დელეგაციის წევრებთან, რომელსაც მეთაურობენ სენატორები ჰუბერტ ჰემფრი და ჰიუ სკოტი.

შეხვედრა გახსნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს თავმჯდომარემ ვ. პ. რუბენმა.

ჰუბერტ ჰემფრიმ თავის გამოსვლაში აღნიშნა, რომ შეერთებული შტატებსა და საბჭოთა კავშირს განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა აკისრიათ ხალხთა მშვიდობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პირობების შექმნისათვის. ჩვენი საერთო ამოცანაა კიდევ უფრო შევამციროთ დაძაბულობა, ხელი შევუწყოთ უფრო სრულ ურთიერთგაგებას.

ჩვენი ორი ქვეყნის ყველაზე მნიშვნელოვანი ამოცანაა, თქვა ჰ. ჰემფრიმ, მივაღწიოთ შეთანხმებას ატომურ იარაღზე კონტროლის დაწესების შესახებ და, მინდა იმედი ვიქონიო, მისი არსენალების შემცირების შესახებ.

ჰ. ჰემფრიმ აღნიშნა კოსმოსში მოგავალი ერთობლივი საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ფრენის დიდი მნიშვნელობა.

შემდეგ გამოვიდა სენატორი ჰიუ სკოტი. ამჟამად, თქვა მან, ორივე ჩვენი ქვეყნის ხელმძღვანელებს შეეძლებოთ აქვთ, რომ ურთიერთობის ნორმალიზაციას დიდი საარსებო მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ხალხებისა და მთელი მსოფლიოსათვის. მსოფლიოს ორ ყველაზე ძლიერ სახელმწიფოს შორის კვლავ არსებობს უდიდესი განსხვავებანი კულტურას, გეოგრაფიასა და პოლიტიკური ფილოსოფიის დარგში. მაგრამ ორივე მხარე სულ უფრო მიდის იმ შეხვედრამდე, რომ კარდინალური პრობლემები, რომლებიც დღეს დგას კაცობრიობის წინაშე, მარტო ერთეული არ არის: ამერიკელებსა და საბჭოთა ხალხს საერთო მიზნები აქვთ მშვიდობის დაცვის საქმეში.

შეხვედრაზე გამოვიდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარე მ. ა. სუსლოვი.

ახლანდელი თქვენი საპასუხო ვიზიტი, თქვა მან, შეიძლება განვიხილოთ როგორც ერთ-ერთი კანონზომიერი შედეგი საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობის ატმოსფეროს საერო გაჯანსაღებისა, რომელშიც ამ უკანასკნელ წლებში დიდმნიშვნელოვანი პოზიტიური ცვლილებები მოხდა. როგორც ჩვენ წარმოგიდგენია, ეს ცვლილებები არა მარტო მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილია საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების საერთო პროცესისა, არამედ მათ თავის მხრივ კეთილნაყოფიერი ზეგავლენა მოახდინეს. და ახლანდ მთელ საერთაშორისო სიტუაციაზე, ამცირებენ უწინარეს ყოვლისა მსოფლიო თერმობირთვული ომის საფრთხეს და ხელს უწყობენ სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების სახელმწიფოთა ურთიერთობაში მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპების დამკვიდრებას.

ახლა მსოფლიო შედის პასუხსაგებ პერიოდში, როცა პირველ პლანზე დგას ამოცანა, რომ ყოველდღიურ პრაქტიკულ საქმეებად ვაქციოთ მშვიდობიანი თანაარსებობისა და ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის პრინციპები. მაგრამ ამავე დროს ეს პროცესი შეუფერხებლად, დაუბრკოლებლად როდი მიმდინარეობს. იძულებული ვარო გადავლახოთ დაძაბულობის შენელების მტრების გაფანტრეული წინააღმდეგობა, კერძოდ იმათი, რომლებიც სიტყვით ემხრობიან მშვიდობის ლოზუნგს, საქმით კი ცდილობენ აღადგინონ „ცივი ომის“ პოლიტიკა.

არ შემიძლია არ აღვნიშნო, რომ ჩვენში, საბჭოთა კავშირში, განაგრძო მ. ა. სუსლოვმა, იქნებენ შთაბეჭდილება, რომ ამ ბოლო დროს ამერიკის შეერთებულ შტატებში გააქტიურდნენ დაძაბულობის შენელების მოწინააღმდეგენი. ისინი ცდილობენ დაამტკიცონ, რომ დაძაბულობის შენელება ხელსაყრელია მხოლოდ საბჭოთა კავშირისათვის, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დასავლეთის სხვა ქვეყნებისათვის მას არავითარი სარგებლობა არ მოაქვს. შეუძლებელია გაკვირვება არ გამოიწვიოს მსჯელობამ იმის შესახებ, თუ ვისთვის სასარგებლოა და ვისთვის საზიანო ცხოვრობდეს სულ უფრო მტკიცე მშვიდობისა და ომის საფრთხის შენელების პირობებში.

ზოგჯერ გვეუბნებიან, დაძაბულობის შენელების სარგებლობის საკითხად მიჩნევის ცდენი წმინდა შინაპოლიტიკური, ტაქტიკური მოსაზრებებით მიმართავენო, მაგრამ, როგორც ამას წინათ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა აღნიშნა ამომრჩევლების წინაშე წარმოთქმულ სიტყვაში, გულწრფელად რომ ვთქვათ, ჩვენი ღრმა რწმენით მშვიდობის განმტკიცება იმდენად სერიოზული საქმეა ადამიანთა ახლანდელი და მომავალი თაობებისათვის, რომ რაღაც კონიუნქტურულ მოსაზრებებსა და ვარაუდებს ვერ დავუქვემდებარებთ მას.

არა გვგონია საეჭვო იყოს, რომ როგორც ჩვენი ხალხების, ისე მთელი კაცობრიობის ბედის სანგრძლივი ინტერესების თვალსაზრისით, პრაქტიკულად უპირველესი, შეიძლება ითქვას, ცენტრალური ადგილიც კი საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობების განვითარებაში უკავია ღონისძიებებს, რომლებმაც უდა ურუნველყონ ატომური ომის საფრთხის საიმედო აღკვეთა.

შემდეგ მ. ა. სუსლოვი შეეხო სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების შეთანხმებებსა და მორიგებებს სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის, ატომური ომის საფრთხის თავიდან აცილების საკითხებში. ჩვენ, თქვა მან, დიდად ვაფასებთ ვლადივოსტოკის შეხვედრის დროს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს ლ. ი. ბრეჟნევსა და ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს ჯ. ფორდს შორის მიღწეულ მორიგებას სტრატეგიული შეტევითი შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ ახალი გრძელვადიანი შეთანხმების თაობაზე.

დასავლეთის ზოგიერთ სახელმწიფოში, მათ შორის ამერიკის შეერთებულ შტატებში, აქტიურად აღიდგინენ სამხედრო ბიუჯეტების, ხაზი გაუსვა მ. ა. სუსლოვმა, საბჭოთა კავშირს მიაჩნია, რომ საქმე უნდა მიდიოდეს სხვა მიმართულებით. ჩვენ ვემხრობით სამხედრო ბიუჯეტების შემცირებას და აქედან მოგებულ სხვა სახელმწიფოებს.

ახლა უკვე დასასრულს უახლოვდება ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის მეორე ეტაპი, რომელიც ჟენევაში მიმდინარეობს, განაგრძო მ. ა. სუსლოვმა. მიღწეულია მნიშვნელოვანი პროგრესი. ეჭვი არ არის, რომ ამას ერთგვარად შეუწყო ხელი საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ერთობლივ დოკუმენტებში ფიქსირებულ შესაბამის მორიგებათა რეალიზაციამ. მაგრამ თათბირის მუშაობის წარმატებით დამთავრებას ჯერ კიდევ ხელს უშლის დასავლეთ ევროპის ზოგიერთი ქვეყნის პოზიცია მთელ რიგ საკითხებში. ჩვენი აზრით, ამერიკის შეერთებულ შტატებს შეუძლია აქტიურად შეიყოს ხელი ამ თათბირის უკანასკნელ ფაზაზე უსწრაფესად გადასვლას. დარწმუნებული ვარო, რომ შეიძლება გადაიდგას ახალი დიდი ნაბიჯები ევროპაში და მთელ პლანეტაზე უფრო სტაბილური მშვიდობისაკენ, ამას სამსახურს გაუწევს სრულიად ევროპის უმაღლესი დონის თათბირის წარმატებით დამთავრება უახლოეს მომავალში.

შეეხო რა ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობას, მ. ა. სუსლოვმა აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების თანხმდებული ბაჯარი მიმართულებით უზრუნველყოფდა ამ რაიონის პრობლემის სწრაფად მოწესრიგებას და ჩაანერგდა ომის საშიშ კერას.

შემდეგ იგი შეეხო სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სავაჭრო-ეკონომიური ურთიერთობა არ უნდა უკავშირდებოდეს საკითხებს, რომლებსაც არავითარი დამოკიდებულება არა აქვთ ვაჭრობასთან და საბჭოთა სახელმწიფოს ისე როგორც საერთოდ ყოველი სახელმწიფოს საშინაო კომპეტენციას განეკუთვნებიან. ჩვენ არ შეგვიძლია არ ვხედავდეთ, თქვა მ. ა. სუსლოვმა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებთან თანასწორუფლებიან, არადისკრიმინაციულ საფუძველზე სავაჭრო-ეკონომიური ურთიერთობის განვითარება საბჭოთა კავშირ-ამერიკის პოლიტიკური ურთიერთობის გაუმჯობესების უმეტესად დიდმნიშვნელოვანი ელემენტია.

საუბარში მონაწილეობდნენ: საბჭოთა კავშირის მხრივ — სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიის თავმჯდომარე ბ. ნ. პონომარიოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს თავმჯდომარე ა. ჰ. შიტიკოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მთელი რიგი დეპუტატები; ამერიკის მხრივ — დელეგაციის წევრები.

1 ივლისს კრემლში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებმა განაგრძეს საუბარი ამერიკის შეერთებული შტატების სენატის დელეგაციის წევრებთან.

2 ივლისს კრემლში გაიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების დასკვნითი საუბარი ამერიკის შეერთებული შტატების სენატის დელეგაციის წევრებთან.

ამ საუბრის დროს მხარეებმა ერთმანეთს გაუზიარეს აზრი სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის კულტურული გაცვლის შემდგომი განვითარების შესახებ. აღინიშნა, რომ ეს კონტაქტები, განსაკუთრებით განათლების, სპორტისა და ხელოვნების დარგში, ამ ბოლო წლებში უფრო სისტემატური და ინტენსიური გახდა, რაც საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობაში დაძაბულობის საერთო შენელების შედეგია.

შეხვედრის მონაწილეებმა განიხილეს აგრეთვე გარემოს დაცვის დარგში ორი ქვეყნის თანამშრომლობის საკითხები და სხვა პრობლემები, რომლებიც ორივე ქვეყანას აინტერესებს. (საკდესი).

ტელეტაიპის ლენტიდან...

ვოკლედ

პარიზი

საბინაო კრიზისი ერთ-ერთ ყველაზე მწვავე პრობლემად რჩება საფრანგეთში. პარიზის რაიონის ადმინისტრაციული საბჭოს აქ გამოქვეყნებული მონაცემების თანახმად დედაქალაქის ბინების 30 პროცენტი გადამეტებულად არის დახანძრეული, ხოლო 200.000 ბინაში მოსახლეობით გადატვირთვამ კრიზისულ დონეს მიაღწია.

ბონი

კორეულ-ამერიკული ძალები ისწრაფვიან ქვეყნის განვითარება წარმართონ სოციალიზმის გზით, განაცხადეს გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში მყოფი პორტუგალიის დელეგაციის წევრებმა. ისინი გამოვიდნენ ესენში გამართულ მიტინგზე, რომელიც მოაწყო დასავლეთ გერმანიის მშვიდობისათვის, თანამშრომლობისა და შეიარაღების შემცირებისათვის მებრძოლმა კომიტეტებმა.

ვაშინგტონი

ფლეულს ზაფხულში ამერიკაში მოსალოდნელია ბენზინის მორიგი გაძვირება. ეს განაცხადა ენერგეტიკის ფედერალური სამმართველოს დირექტორის მოადგილემ ჯონ ჰილმა. მან განცხადება გააკეთა რამდენიმე საათის შემდეგ, რაც ამერიკის შეერთებული შტატების ნავთობის ოთხმა დიდმა კომპანიამ — „შელ ოილმა“, „ტექსაკომ“, „სტანდარდ ო�მ ინდიანამ“ და „ატლანტიკ რიჩფილდმა“ — გამოაცხადეს საწვავის გაძვირება. მომდინარე წლის უკვე მესამედ ძვირდება ბენზინი.

ვოდევილებით საინგილოში

ახალ მაყურებელთან შეხვედრა, ახალი შთაბეჭდილებები, ახალი სიყვარული, ახალი ურთიერთობა იმის სურვილია, რომ მეტი და უკეთესი გააკეთო, რათა სიბარული მოუტანო ხალხს. აი ამ გრძნობით და უაღრესი პასუხისმგებლობით გაუდექით გზას აზერბაიჯანის სსრ ერთ-ერთი ულამაზესი კუთხისაკენ — კახის რაიონისკენ მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის მსახიობთა ერთი ჯგუფი „ძველი ვოდევილებით“.

დიდი პატივით დაგვხვდა ადგილობრივი რაიონული ხელმძღვანელობა. პირველი წარმოდგენა კახის კულტურის სახლში გვქონდა.

საღამოს, სპექტაკლის დაწყებამდე კარგასხით ადრე, კულტურის სახლისაკენ გავემართეთ. დავთვალიერეთ ცენტრი. ენახეთ კახის ქართული ათწლიანი სკოლა, იქვე ძველი ქრისტიანული ხუროთმოძღვრული ძეგლი — ეკლესია, რომელიც, სამწუხაროდ დაცული არ არის, დღეს იგი საწყობად უქცევიათ.

ეკლესიის და კლუბის მახლობლად სოფლის სასაფლაოა. ჩვენი ყურადღება მიიპყრო სუფთად მოვლილმა საფლავებმა. კახის მოსახლეობა დიდი პატივისცემით ეპყრობა ადგილობრივ ადამიანებს, ამ ადგილებიდან არ დაძრულა. დაუსრულებელი ტაშის საპასუხოდ ჩვენს გულისხმიერ მაყურებელს დიდი მადლობა გადავუხადეთ იმ სითბოსა და სიხალათუთისათვის, რაც ჩვენ მოგვგებია.

მეორე დღეს სოფელი ალიბეგლო გვეოდა.

ალიბეგლო კახიდან 16 კილომეტრით არის დაშორებული. ქართველი მოსახლეობაა, მისდევენ მევენახეობას, მეთამბაქოეობას, მეპალიტ-მებოსტნეობას. სოფელს თავისი კულტურის კლუბი აქვს. კლუბთან არის მდიდარი ბიბლიოთეკა, რომლითაც სარგებლობს ალიბეგლოს მოსახლეობა. სოფელს იმითაც შეუძლია თავი მოიწონოს, რომ პატარა ალიბეგლოს 200 შინმოუსვლელი „ჰყავს“.

ეს სოფელიც ძალზე სტუმართმოყვარულად დაგვიხვდა. შევხვდით ადგილობრივ მოსახლეობას, ვეესაუბრეთ, და კახის არ იყოს, აქაც მორიდებით გვისაყვედურეს, იმვიათზე-იმვიათი სტუმრები ბრძანდებითო. გულუბრაძე, შოთა ქოჩორაძე, დავით ქუთათელაძე, ნინო ჩხეიძე, მსახიობები გულიკო ემხვარი, ნანა მამალაძე, გიორგი ჭეიშვილი და თქვენი მონა-მორჩილი ვასო გოძიაშვილი.

ყველა ძალიან ღელავდა სპექტაკლის დაწყების წინ, დიდ პასუხისმგებლობას ვგრძნობდით. დარბაზი სავსე იყო, ნემსის ჩასაგდებ ადგილს ვერ იპოვნიდით. იყო გულწრფელი შეძახილები მოწონების ნიშნად და მჭუხარე ტაში.

სპექტაკლის შემდეგ მაყურებელი კვნი არიან, რა იქნება, თბილისიდან უფრო ხშირად გვესტუმროთ და გაგიხართო.

ნართლაც რა იქნება, რომ საქართველოს ფილარმონიამ, თბილისის თეატრებმა წელიწადში რამდენჯერმე გამართონ კონცერტები და სპექტაკლები საინგილოში, წარმოუდგინონ ჩვენი ხელოვნება. ეს ხომ უდიდესი ბედნიერებაა მათთვის.

ალიბეგლოს კულტურის სასოფლო კლუბში სულ ორასი კაცის ადგილია. ნეტა გენახათ, რა დღეში იყო გარეთ დარჩენილი მაყურებელი, როგორ იდგნენ ფანჯრებთან რიგრიგობით, ოღონდ ერთხელ შეეღოთ თვალი ჩვენთვის სცენაზე.

სპექტაკლი რომ დამთავრდა, შინ წასვლა არავის უფიქრია. დაუსრულებელი ტაში სოფლსაბჭოს თავმჯდომარის მადლობის სიტყვამ ჩაანაცვლა. მერე მეც მივმართე დარბაზს და კლუბს გადავეცით სპექტაკლის მონაწილე მსახიობთა ავტოგრაფებიანი მარჯანიშვილის თეატრის ბუკლეტები, ქართული წიგნები და კოტე მარჯანიშვილის დიდი, პორტრეტი.

უსაზღვრო იყო ალიბეგლოელთა სიხარული, ამ მშრომელი, გმირული წესიერი ადამიანების სიხარული.

აღარ გავსხოვდა დაღლა, ადრე გავსხოვდა სულისშემუსვრელი სიცივე და უკან დასაბრუნებელი გზა, ეს იყო ჩვენთვის დიდი ბედნიერება, რომ მათ ერთი საღამოს სიხარული მოვუტანეთ.

ვასო გოძიაშვილი,
სსრკ სახალხო არტისტი, სახელმწიფო და რუსთაველის პრემიების ლაურეატი.

* * *

სურათზე: ვასო გოძიაშვილი სპექტაკლ „ძველი ვოდევილებიდან“ წარმოდგენის შემდეგ საჩუქრებს გადასცემს სოფელ ალიბეგლოს მშრომელებს.

ნ. კუჭუკიძის ფოტო.

ბუნება და ადამიანი

მუზეუმი მიწის ქვეშ

ეს იყო 1961 წლის 14 ივლისს. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტის სპელეოლოგიური ექსპედიცია (ხელმძღვანელი დოც. შ. ყიფიანი) ახალი ათონის მიდამოებში ძანამდე უცნობი კარსტული უფსკრულის შესწავლას შეუდგა. ამ უფსკრულის ადგილობრივი მოსახლეობა უსსოვარი დროიდან „უძირო ორმოს“ სახელწოდებით იცნობს. ლეგენდარული „უძირო ორმო“ საუკუნეების განმავლობაში მალავდა თავის საიდუმლოებას. იმ დროისათვის ორმა უფსკრულებში ჩაშვების პრაქტიკა ჩვენში არ არსებობდა, არ გაგვაჩნდა სათანადო საჭიროული და გამოცდილება, და მაინც, თითქმის შიშველი ხელებით შევეფეთ მიწისქვეშეთს.

საზარლად პირდაბჩენილ უფსკრულში ერთიმეორის მიყოლებით ეშვებიან ა. ოქროჯანაშვილი, ბ. გეორგიევა, გ. სმირი, ამ სტრიქონების ავტორი. ძნელია ამ სახიფათო ჩაშვების წვრილმანი ამბების აღწერა. ჭეშბისა და შატბების სისტემა რომ დაიპყრო, მოიეზიშე ოთხუელი ზედაპირიდან 139 მეტრის სიღრმეზე ვრცელ მიწისქვეშა სიცარიელეში შეიჭრა. დიახ, ჩვენსაგან აქ ადამიანის ფეხი არ დადგმულა!

გეზი ჩრდილოეთისაკენ ავიღეთ. ფრთხილად მიგებიჯვებდით უწყრომასწორო და სველ ფსკერზე, ქაოტურად მიმოფანტულ სახლისოდენა ლოდებში. ეს ხომ უცნობ სამყაროში გადადგმული პირველი ნაბიჯები იყო. ჩვენს წინ სრულიად ახალი და ახალი პეიზაჟები იშლებოდა. ცალკეული დარბაზები ზღაპრულად იყო მორთული ნაირ-ნაირი ფორმისა და სიდიდის თაბაშირისა და კალციტის სამკაულებით — სტალაქტიტებით, სტალაგმიტებით, სვეტებით. ისინი ჯადოსნურად ელვარებდნენ ხელოვნურ შუქზე. შემდეგში, პირველი აღმოჩენათა უფლებით, ამ დარბაზებს სახელები დავარქვით. დარბაზს, რომელიც აგრძელებს და ამთავრებს მღვიმის ვერტიკალურ ნაწილს „ანგელოზთა“ ვუწოდეთ. ჩვენმა რაზმმა სწორედ ამ დარბაზიდან დაიწყო მიწისქვეშეთის გაცნობა. დღესაც ექსკურსანტები და ტურისტები აქედანვე დაიწყებენ მღვიმის დათვალიერებას. სხვა დარბაზებს დავარქვით: „ქართველ სპელეოლოგებისა“, „თიბისა“, „ტაძარი“, „სოხუმი“, „ოვერია“, „ჰელიტიტები“, „თბილისი“, ცალკე გამოიყო „კანიონი“.

ამგვარად, „უძირო ორმოს“ პირველ იერიშს შესანიშნავი სპელეოლოგიური აღმოჩენა მოჰყვა.

ახალი ათონის მღვიმური სისტემის ათვისებასა და შესწავლაში აქტიური მონაწილეობა მიიღეს: ბ. გოფმა, ვ. ჯიშკარიანმა, გ. გიგინეიშვილმა, ო. ერქომაიშვილმა, კ. წიქარიშვილმა, ლ. ხიმონიშვილმა, ლ. ქალდანმა და სხვებმა.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მოიწონა გეოგრაფიის ინსტიტუტის რეკომენდაციები ახალი ათონის მღვიმის ტურისტული მიზნებისათვის გამოყენების თაობაზე, მშენებლობის სახელმწიფო კომიტეტის საპროექტო ინსტიტუტში („საქჰალაქმშენსახპროექტში“) დაამუშავეს კეთილმოწყობის პროექტი. მისი ავტორები არიან: რ. რიჟინაშვილი, თ. მარკოზაშვილი, ზ. კოპალაძე, ი. ავდალოვი. მთელი კომპლექსის მშენებლობა, როგორც შედგენილობაზე, ისე მიწისქვეშ, ლეგინის ორდენოსან „თბილისერგაზმშენის“ სამმართველოს № 9 სამშენებლო რაზმმა განახორციელა (უფროსი გ. ჯაყული, მთავარი ინჟინერი გ. ცომინტია, მთავარი მარკშეიდერი ე. მამულია).

მღვიმის ბუნებრივი ჩასასვლელი ჭეშბისა და შახტების რთული სისტემა მნახველთა მასობრივი ნაკადის გადასაყვანად არ გამოდგებოდა. ამიტომაც ივერიის მთის გულში გაიჭრა 1175 მეტრის სიგრძის სატრანსპორტო გვირაბი. გვირაბის შესასვლელთან აიგო ადმინისტრაციული კორპუსის შენობა. აქ ახალი ათონის მღვიმის დირექციამ დაიდო ბინა. ამ შენობის გასვლით ნნახველები შედიან მარმარილოთი მოპირკეთებულ ვრცელ ვესტიბიულში, სადაც მათ მიწისქვეშ სამოგზაუროდ მატარებელი ელოდებათ. ყოველ რეისზე მღვიმეში ერთდროულად შევა 90 ექსკურსანტი. ძირითადი გვირაბიდან საგანგებოდ გაჭრილი ტალანით მნახველები შედიან მღვიმის ყველაზე სამშვენიერი მდებარე დარბაზში — „აფხაზეთში“. ექსკურსია მთავრდება „თბილისში“, საიდანაც მნახველები ბრუნდებიან მთავარ გვირაბში, შემდეგ კი მატარებლით, — დღის სინათლეზე.

მღვიმეში გაყვანილია ბეტონის ბილიკები, გზადაგზა მოწყობილია სამაჯილი მოედნები, გაკეთდა კიბეები, ხიდები... მაგალითად, „ქართველი სპელეოლოგების“ დარბაზის“ ერთ მონაკვეთზე — თიბის ქვაბულში ბეტონის ხიმინჯებზე გადებული ხიდ-ესტაკადის სიგრძე 120 მეტრია. მან ერთმანეთს დაუკავშირა მღვიმური სისტემის აქტიური და „მკვდარი“ მონაკვეთები. საკანგებო ყურადღება დაეთმო ცალკეული დარბაზებისა თუ დერეფნების, მღვიმეთა სამკაულების — სტალაქტიტ-სტალაგმიტების გასათუმბას. ამასთან ერთად გათვალისწინებულია ცალკეული დარბაზების „გახმოვანებაც“.

ყოველ დარბაზს განუმეორებელი სილამაზე აქვს. „ქართველ სპელეოლოგთა დარბაზი“ მნახველებს აოცებს გიგანტურობით — მისი სიგრძე 260 მეტრია, სიგანე — 25-75, ხოლო სიმაღლე — 20-50 მეტრი.

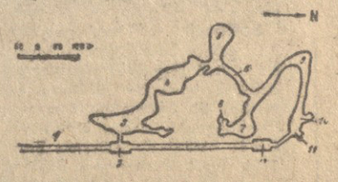

მეცნიერებმა რიგის ქიმიზაციის სპეციალურ ბ
კონსტრუქტორო ბიუროს თანამშრომლებთან ერ
თად.

პრეპარატ „ნორას“ ხსნარში ვარდი არ ჭკნება
კვირას, ფლოქსი და ხმალა — 8 კვირას, ხოლ
მიხაკი — დაახლოებით ერთ თვეს. პრეპარატ
ყვავილების ბუნებრივ შეფერილობასაც აძლიერ
ებს.

ი. ბალოდისი. გაზ. „ტრუდ“

2 ივლისი

მეცნიერების სიახლენი

ახალი გალაქტიკა

ნიუ-იორკი, (საკდესი). აღმოჩენილია გალაქტიკა, რომელიც თავისი ზომით 5-10-ჯერ აღემატება იჩინის ნახტომს. იგი ადამიანის თვალისთვის ღრეჩოდ აფერეოს სამთაროს ნაწილში აღმოაჩინა და ფოტოფირზე გადაიღო ამერიკელ მეცნიერმა, კალიფორნიის უნივერსიტეტის პროფესორმა პაირონ სპინრადმა.

ეს გალაქტიკა იმდენად შორსაა ჩვენი პლანეტიდან (რვა მილიარდი სინათლის წელი), რომ მისი სხივი, რომელმაც იგი ფოტოფირზე აღბეჭდა. ბევრად ადრე წამოვიდა ჩვენკენ, ვიდრე დედამიწა წარმოიშობოდა. გალაქტიკა, რომელიც რეგისტრირებულია 3 ც. 123 ნომრით (ლათინური ც.), მილიარდობით ვარსკვლავისა და პლანეტისაგან შედგება.

იგი აღმოჩენილი და ფოტოფირზე გადაღებულია ახალი ტელესკოპური სისტემით, რომელიც კომპიუტერთანაა შეერთებული. კომპიუტერის საშუალებით პროფესორმა სპინრადმა „გამორთო“ ღამის ცაზე სინათლის ყველა დანარჩენი წყარო და დატოვა მხოლოდ ამ გალაქტიკის გამოსახულება.

ახლა ასტრონომთა მთავარი მიზანია განსაზღვრონ ახალი გალაქტიკის მოძრაობის სიჩქარე.

სამყაროში ჩვენგან მასზე უფრო შორს განლაგებულია მხოლოდ ეგრეთწოდებული კვაზარები — რადიოგამოსხივების იდუმალი წყაროები, მაგრამ ეს კვაზარები არავის არასდროს არ უნახავს.

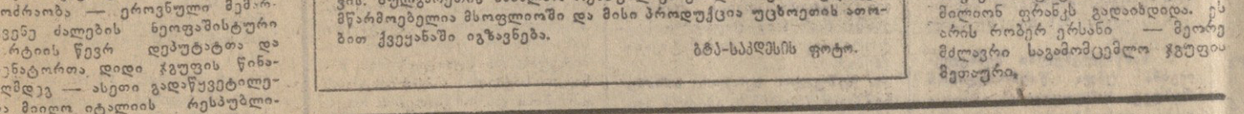

ჟენევა • ოლიმპიადის გაუქმების წინ

ოლიმპიადის გაუქმების წინ

ჟენევა, (საკდესი). აქ ჩამოვიდა საბჭოთა კავშირის დელეგაცია სტრატეგიული შეტევითი შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის მოლაპარაკების განსაგრძელებლად, რომელიც იმართება საბჭოთა კავშირისა და შეერთებული შტატების მთავრობათა შორის მიღწეული შეთანხმების შესაბამისად.

დელეგაციის ხელმძღვანელმა, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ვ. ს. სემიონოვმა პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა:

დაგალებული გვაქვს განვაგრძოთ ერთობლივი მუშაობა შეერთებული შტატების დელეგაციასთან — ვლადივოსტოკის მორიგების — დებულებათა საფუძველზე ახალი შეთანხმების პროექტის ტექსტის მოსამზადებლად. ისევე როგორც წინათ, ჩვენი მიდგომა დასახული ამოცანის გადაწყვეტისადმი კონსტრუქციული და საქმიანია.

როგორც ჟენევაში ჩამოსვლის შემდეგ გაკეთებულ განცხადებაში თქვა ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაციის მეთაურმა ა. ჯონსონმა, ვლადივოსტოკში მიღწეული მორიგება თვალნათლივ აჩვენებს, რომ მომდინარე წლიდან 1985 წლამდე პერიოდისათვის შემუშავდეს სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის ახალი შეთანხმება. ამერიკის დელეგაცია, თქვა ა. ჯონსონმა, ამირებს ყველაფერი იღონოს ამ მიზნის მისაღწევად.

იტალია

პროკურატურის გადაწყვეტილება

რომი, (საკდესი). მიაღწიოს ნებართვას, რომ აღძრას სასამართლო საქმე იტალიის სოციალური მოძრაობა — ეროვნული მემარჯვენე ძალების ნეოფაშისტური პარტიის წევრ დეპუტატთა და სენატორთა, დიდი ჯგუფის წინააღმდეგ — ასეთი გადაწყვეტილება მიიღო იტალიის რესპუბლიკის პროკურატურამ. სასამართლო ხელისუფლებამ იტალიის პარლამენტის ორივე პალატის თავმჯდომარეებს გაუგზავნეს შესაბამისი დოკუმენტები და სიები დაახლოებით 40 ნეოფაშისტი პარლამენტარისა, რომლებსაც ხელმძღვანელი პოსტები უკავიათ იტალიის სოციალური მოძრაობა — ეროვნული მემარჯვენე ძალების პარტიაში. მთ ბრალად იდებათ დარღვევა 1952 წელს მიღებული კანონისა, რომელიც კრძალავს თავის დროზე დაშლილი ფაშისტური პარტიის აღდგენას. დეპუტატებისა და სენატორების სპარლამენტო ხელშეუხებლობის გამო მათ წინააღმდეგ სასამართლო საქმეების აღძვრისათვის საჭიროა პარლამენტის სპეციალური გადაწყვეტილება. წინასწარი გამოძიების შედეგად პროკურატურამ დაასკვნა, რომ იტალიის სოციალური მოძრაობა — ეროვნული მემარჯვენე ძალების პარტია წარმოადგენს ორგანიზაციას, რომელიც ისახავს „ანტიდემოკრატიულ მიზნებს, რომლებიც ახასიათებდა თავშესაფარ პარტიას“.

ბონი

ვ. ბრანდტის ინტერვიუ

ბონი, (საკდესი). მოსკოვის 1970 წლის ხელშეკრულების დადების შემდეგ განვლილი პერიოდის მანძილზე ბევრი რამ მოხდა საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ურთიერთობაში. ეს შეეხება როგორც პოლიტიკისა და ეკონომიკის, ისე კულტურის სფეროებს, განაცხადა გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარემ ვ. ბრანდტმა რადიოსათვის მიცემულ ინტერვიუში.

ჯერ ერთი, თქვა მან, ახლა ორი ქვეყნის მთავრობებს აქვთ პოლიტიკური დიალოგი, რომელიც წინათ არ იყო, რეგულარულად ეზიარებენ ერთმანეთს აზრს ამ პოლიტიკის საკითხებზე, რომელიც, ჩემი აზრით, საინტერესოა.

მერე ბრანდტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მნიშვნელოვნად გაფართოვდა საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საეკონომიკო ურთიერთობა.

კარიზი

„ფიგარო“ გაიყიდა

პარიზი, (საკდესი). მწვავე კრიზისმა, რომელსაც ახლა საფრანგეთის პრესა განიცდის, წარმოშვა კიდევ ერთი სკანდალური ისტორია: გაიყიდა პარიზის ერთ-ერთი უძველესი გაზეთი „ფიგარო“. უკანასკნელი წლების მანძილზე ამ კონსერვატიული გამოცემის საქმე, ისევე როგორც საფრანგეთის მეტი წილი გაზეთებისა, სულ უფრო უარესდებოდა. მნიშვნელოვანი ზარალი მოჰყვა ხარჯების ზრდას, რადიოსა და ტელევიზიის კონკურენციას, ეკონომიური კრიზისის გამო სარეკლამო განცხადებათა რიცხვის შემცირებას, რომელიც გაზეთს შემოსავალის 70 პროცენტს აძლევდნენ. „ფიგაროს“ მფლობელმა ენ პრუვომ, რომელსაც ეკუთვნის აგრეთვე მთელი რიგი პერიოდული გამოცემანი, გადაწყვიტა თავიდან მოეშორებინა გაზეთი, რომელიც უკვე ტვირთად აწევებოდა. დიდხანს არ გასჭირვებია მოიძებნა მუშტარი, რომელიც 70 მილიონ ფრანკს გადაიხდიდა. ეს არის რობერ ერსანი — მეორე მძლავრი საგამომცემლო ჯგუფის მეთაური.

ეს ამბავი ეფექტიან ლონისძიებებს მიმართოს როდეზიის 5 მილიონი აფრიკელი უმრავლესობის უფლებათა დაცვისათვის.

უცვლელი რჩება სოლსბერის რეჟიმის პოზიცია. შეხვედრის წინ სმიტმა მუქარის ტონით მოსთხოვა ინგლისის მთავრობას არ ჩაერიოს როდეზიის საქმეებში. ეცადოს რა თავისი წინანდელი პრომპავანდისტული მტკიცებანი როდეზიის მომავლის თაობაზე აფრიკელთა უმრავლესობის წარმომადგენლებთან რაიმე შეთანხმების მიღწევის „განზრახვის შესახებ“, მან თქვა, რომ არ ითანხმება უახლოეს მომავალში მრავალრასიან

ესტაფეტა თბილისს გადაეცა

გუშინ სპარტაკიადის შტაბში

ჯერ ჩვენი რესპუბლიკის დედაქალაქზე მიდგა, სპარტაკიადა თბილისსაც ეწვია. სპორტსმენთა ასეთი ფორუმის მოწმეები თბილისელები პირველად არიან და, ბუნებრივია, ინტერესიც უჩვეულო. სამი, სატრეკო ველორბოლა — ეი ის სახეობები, რომლებსაც თბილისი უმასპინძლებს.

გუშინ ჩვენი კორესპონდენტი სპარტაკიადის შტაბში შეხვდა მის ხელმძღვანელს, საქართველოს ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს **დ. პერტენავას** და სთხოვა ესაუბრა იმ მუშაობაზე, რაც აქამდეა გაწეული, ან კიდევ რა დარჩა გასაკეთებელი.

ეი რა გვიამბო მან:

— თბილისი ბულოიად ხვდება სპარტაკიადის მონაწილეებს. მათთვის განკუთვნილია საუკეთესო სპორტული ბაზები და შექმნილია ცხოვრების კარგი პირობები. ჩვენი მიზანია თბილისში გატარებული დღეებით სტუმრები ყოველმხრივ კმაყოფილნი იყონ და თან გაჰყვეთ კარგი მოგონებები, შთაბეჭდილებები.

უკვე გვეწვიენენ მოსკოვის, ბელორუსიის, მოლდავეთის, უკრაინის, თურქმენეთის და სხვა დელეგაციები — სამბისტები, ველორბოლები, მწვრთნელები, ჟურნალისტები. სამბოში შეჯიბრება სპორტის სასახლეში გაიმართება, ველოსიპედებს კი ახალი, თანამედროვე ტიპის ველოდრომი ელოდებათ. ეს თბილისელთა ღირსეული საჩუქარია სპარტაკიადის მონაწილეებისათვის.

სპარტაკიადა მარტო შეჯიბრებაში ნაჩვენები წამები და წუთები, სანტიმეტრები და მეტრები, გოლები და ქულები როდია, იგი საბჭოთა ხალხის ძვირფასი მონაპოვრის — მეგობრობის მკაფიო დემონსტრაციაც არის. ეს მეგობრობა წითელ ზოლად უნდა გასდევდეს სპორტსმენთა ყოველდღიურ ცხოვრებას სარბიელზე იქნება იგი თუ მის გარეთ. გარდა მედლებისა და პრიზებისა, საწარმო-დაწესებულებებს, სასპორტო საზოგადოებებს, ჟურნალ-გაზეთების რედაქციებს სპორტსმენებისათვის დაწესებული აქვთ სპეციალური ჯილდოები.

პროგნოზებზე ვერაფერს მოგახსენებთ, მონაწილეთა შემადგენლობა მეტად ძლიერია. სამბისტთა ასპარეზობა სპორტის სასახლეში 4 ივლისს დაიწყება და 3 დღეს გასტანს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო

აცხადებს მოსწავლეთა მიღებას 1975-1976 სასწავლო წლისათვის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1. თბილისის პოლიტექნიკური ტექნიკუმი (უ. ჩხეიძის ქ. № 8). **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:**
1. კერამიკის ტექნოლოგია, 2. არაორგანულ ნივთიერებათა და ქიმიური სასუქების ტექნოლოგია, 3. არქიტექტურა, 4. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 5. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

2. თბილისის მანქანათმშენებლობის ტექნიკუმი (ცაგარელის ქ. № 70) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:**
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. ლითონების ჭრით დამუშავება, 3. შედუღების წარმოების ტექნოლოგია, 4. თვითმფრინავმშენებლობა, 5. ელექტრომანქანათმშენებლობა, 6. რადიოაპარატურათმშენებლობა, 7. საფრენი აპარატების რადიოელექტრო მოწყობილობის მონტაჟი, 8. შავი ლითონების სამსხმელო წარმოება, 9. ელექტრონული გამომგზავნი მანქანები, ხელსაწყოები და მოწყობილობა,
საღამოს განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. ლითონების ჭრით დამუშავება, 2. თვითმფრინავმშენებლობა,
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. ლითონების ჭრით დამუშავება, 2. შავი ლითონების სამსხმელო წარმოება.

3. თბილისის მსუბუქი მრეწველობის ტექნიკუმი (ქერჩის ქ. № 6, ლენინის რაიონი) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. საფეიქრო მრეწველობის მანქანები და მოწყობილობა, 2. საქსოვი წარმოება, 3. სამკერვალო წარმოება, 4. ტყავის ნაწარმის ტექნოლოგია, 5. შალის დამთავის წარმოება. 6. საფეიქრო მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა. 7. ქსოვილების გამოყენა, 8. ტყავის ტექნოლოგია.
საღამოს სწავლების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. საფეიქრო მრეწველობის მანქანები და მოწყობილობა, 2. საქსოვი წარმოება, 3. სამკერვალო წარმოება.

4. ი. გოგებაშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებელი (ალ. ყაზბეგის ქ. № 19) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** აღიზრდა სკოლამდელ დაწესებულებებში.

5. თბილისის საბრეწველო-ეკონომიური ტექნიკუმი (ქავთარაძის ქ. № 16) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. კომუნალური მეურნეობის საწარმოთა დაგეგმვა, 2. საბუღალტრო აღრიცხვა, 3. დაგეგმვა მშენებლობაში, 4. აღრიცხვისა და გამთვლელი სამუშაოების მექანიზაცია. 5. მანქანათმშენებლობის ბრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა, 6. სასტუმროების მეურნეობა, 7. იურიდიული.

6. თბილისის ინდუსტრიული ტექნიკუმი (თბილისის დასახლება, მე-11 მიკრორაიონი) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სამრეწველო საწარმოთა თბოტექნიკური მოწყობილობა, 2. ნავთობისა და გაზის კაპიტალდაბანდების ეკონომიკა, 3. გაზის მეურნეობა, 4. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 5. შენობების სანტექნიკური მოწყობილობა, 6. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურეობა და რემონტი, 7. საავტომობილო ტრანსპორტის ექსპლოატაცია.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. შენობების სანტექნიკური მოწყობილობა, 2. გაზის მეურნეობა, 3. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

7. თბილისის საბჭოთა ვაჭრობის ტექნიკუმი (II პიონერთა ქ. № 10) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების საწარმოთა მანქანები და მოწყობილობა, 2. სამაცივრო-საკომპრესორო მანქანები და დანადგარები. 3. საკმლის მომზადების ტექნოლოგია, 4. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 5. საქოხელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 6. საბუღალტრო აღრიცხვა ვაჭრობაში.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. საქონელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 2. საბუღალტრო აღრიცხვა ვაჭრობაში.

8. რუსთაველის ქიმიურ-მეტალურგიული ტექნიკუმი (გაგარინის ქ. № 25) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. საბრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. ფოლადის წარმოება, 3. გლინვის წარმოება, 4. ლითონების ჭოით დამუშავება, 5. ბეტალურგიული ქარხნების მოწყობილობა, 6. ელექტრონული გამომგზავნი მანქანები, ხელსაწყოები და მოწყობილობა, 7. ავტომატურ მოწყობილობათა ექსპლოატაცია მეტალურგიაში, 8. აოაორგანულ ნივთიერებათა ქიმიური სასუქების ტექნოლოგია, 9. ორგანული სინთეზის ტექნოლოგია, 10. ქიმიური ბოჭკოების ტექნოლოგია.
საღამოს განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. საბრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. გლინვის წარმოება, 3. ლითონების ჭრით დამუშავება, 4. ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანები, 5. ორგანული სინთეზის ტექნოლოგია, 6. ქიმიური ბოჭკოების ტექნოლოგია, 7. არაორგანულ ნივთიერებათა და ქიმიური სასუქების ტექნოლოგია.

9. ქუთაისის ავტომექანიკური ტექნიკუმი (რუსთაველის ქ. № 9) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. სტეგიფრსაჭედი წარმოება, 3. ლითონების ჭრით დამუშავება, 4. საიარაღო წარმოება, 5. ავტომშენებლობა, 6. საავტომობილო ტრანსპორტის ექსპლოატაცია, 7. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი.
საღამოს განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. საბრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. ავტომშენებლობა, 3. ლითონების ჭრით დამუშავება.

10. ქუთაისის საბჭოთა-ტექნიკური ტექნიკუმი (ლენინგრადის ქ. № 50) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. ხე-ტყის დამზადების ტექნოლოგია, 2. საავეჯო წარმოება, 3. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია, 4. სატყეო მრეწველობისა და სატყეო მეურნეობის საწარმოთა დაგეგმვა, 5. ცელულოზა-ქაღალდისა და ხის-დამამუშავებელი მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა, 6. საბუღალტრო აღრიცხვა.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. საბუღალტრო აღრიცხვა, 2. საავეჯო წარმოება.

11. ქუთაისის სამთო ტექნიკუმი (1905 წლის რევოლუციის ქ. № 2) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. მადნეული და არა მადნეული საბადოების მიწისქვეშა დამუშავება, 2. ქვანახშირის საბადოების მიწისქვეშა დამუშავება, 3. სამთო-ელექტრომექანიკა, 4. არქიტექტურა, 5. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 6. შენობების სანტექნიკური მოწყობილობა.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. მადნეული და არამადნეული საბადოების მიწისქვეშა დამუშავება, 2. ქვანახშირის საბადოების მიწისქვეშა დამუშავება.

12. მახარაძის კვების მრეწველობის ტექნიკუმი (მშვიდობის ქ. № 8) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. კვების მრეწველობის საწარმოთა მანქანები და მოწყობილობა, 2. ჰერის ცხობის წარმოება, 3. ჩაის ტექნოლოგია, 4. კვების მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა, 5. საბუღალტრო აღრიცხვა.

13. ზუგდიდის პოლიტექნიკური ტექნიკუმი (სოხუმის ქ. № 2-ა) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. დაკონსერვებული ტექნოლოგია, 2. ჩაის ტექნოლოგია, 3. საქონელმცოდნეობა, მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება და გასაღება, 4. საბუღალტრო აღრიცხვა, 5. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 6. ყურძნის ტექნოლოგია, 7. ჰიდროტექნიკური მშენებლობა, 8. ცელულოზა-ქაღალდის წარმოება, 9. სამშენებლო მანქანებისა და დანადგარების მოწყობილობა.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 2. სამშენებლო მანქანები და მოწყობილობა, 3. ჰიდროტექნიკური მშენებლობა, 4. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია.

14. სოხუმის ინდუსტრიული ტექნიკუმი (კუიბიშევის ქ. № 24) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. ელექტროსადგურები, ქსელები და სისტემები, 2. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 3. სარაიონო ელექტროკავშირი და რადიოფიკაცია, 4. სადგურების და ქვესადგურების ელექტრომოწყობილობის მონტაჟი, 5. ლითონების ჭრით დამუშავება, 6. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 7. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურეობა და რემონტი.
საღამოს განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 3. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი, 4. ლითონების ჭრით დამუშავება.

15. ბათუმის საბჭოთა ვაჭრობის ტექნიკუმი (მოსკოვის ქ. № 119) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. საკმლის მომზადების ტექნოლოგია, 2. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 3. საქონელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 4. საბუღალტრო აღრიცხვა ვაჭრობაში.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია.

16. ფოთის კიდროგელიორაციული ტექნიკუმი (კუიბიშევის ქ. № 22) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 3. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი, 4. ლითონების ჭრით დამუშავება.

15. ბათუმის საბჭოთა ვაჭრობის ტექნიკუმი (მოსკოვის ქ. № 119) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. საკმლის მომზადების ტექნოლოგია, 2. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 3. საქონელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია, 4. საბუღალტრო აღრიცხვა ვაჭრობაში.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლით ვაჭრობის ორგანიზაცია.

16. ფოთის კიდროგელიორაციული ტექნიკუმი (დ. საგარეჯო) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. ჰიდრომელიორაცია, 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 3. დაკონსერვების ტექნოლოგია, 4. საქონელმცოდნეობა, მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება და გასაღება, 5. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია, 6. საავტომობილო ტრანსპორტის ექსპლოატაცია, 7. საბუღალტრო აღრიცხვა.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე: 1. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა, 2. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია.

18. ბორჯომის სატყეო მეურნეობის ტექნიკუმი (ინტერნაციონალის ქ. № 36) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სატყეო მეურნეობა, 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

19. ჩხოროწყუს მექანიკური ტექნიკუმი (დ. ჩხოროწყუ) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. ყვავილების მრეწველობის საწარმოთა მანქანები და მოწყობილობა, 2. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია, 3. საბუღალტრო აღრიცხვა.

20. კასპის ინდუსტრიული ტექნიკუმი (დ. კასპი), **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. მეჯდა მასალების ტექნოლოგია, 2. საშენ მასალათა მრეწველობის მანქანები და მოწყობილობა, 3. ელექტროაპარატურათმშენებლობა, 4. საშენ მასალათა საწარმოების დაგეგმვა.

21. ბათუმის ინდუსტრიული ტექნიკუმი (გორკის ქ. № 112) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. ლითონების ჭრით დამუშავება, 3. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

22. ქარელის ელექტრომექანიკური ტექნიკუმი (დ. ქარელი), **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. ლითონების ჭრით დამუშავება, 3. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურეობა და რემონტი.

23. თბილისის კავშირგაბმულობის რადიოელექტრონტექნიკური ტექნიკუმი (ანაგის ქ. № 20) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. რადიოკავშირი და რადიომაუწყებლობა, 2. სატელევიზიო ტექნიკა და რადიორელეური კავშირი, 3. საფოსტო კავშირი, 4. ავტომატური ელექტროკავშირი, 5. მრავალარხიანი ელექტროკავშირი.
დაუსწრებელი განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:
1. რადიოკავშირი და რადიომაუწყებლობა, 2. საფოსტო კავშირი, 3. მრავალარხიანი ელექტროკავშირი.

24. ფოთის ინდუსტრიული ტექნიკუმი (ცრეკიძის ქ. № 1) **დღის განყოფილების შემდეგ სპეციალობებზე:** 1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. ლითონების ჭრით დამუშავება, 3. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

1. რვაწლიანი სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში შემსვლელნი მისალებ გამოცდებს აბარებენ შემდეგ საგნებში:
ა) მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, ეკონომიკის სპეციალობებზე, შემსვლელნი — ქართულ ენაში (წერითხული მოთხრობის შინაარსი), მათემატიკაში (ზეპირი).
2. საშუალო სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში შემსვლელნი მისალებ გამოცდებს აბარებენ შემდეგ საგნებში:
ა) მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, ეკონომიკის, სოფლის მეურნეობის, მექანიზაციის და ჰიდრომელიორაციულ, ჰიდრომელიორაციულ საშუალოთა მექანიზაციის სპეციალობებზე შემსვლელნი — ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (თხზულება), მათემატიკაში (ზეპირი);
ბ) ქიმიური ტექნოლოგიის, მეტალურგიის, ქიმალდოსა და ცელულოზის ტექნოლოგიის, სასურსათო პროდუქტების ტექნოლოგიის, საქონელმცოდნეობის, სატყეო მეურნეობის, სატყეოს ტექნოლოგიის, ქსოვილების გამოყენების სპეციალობებზე შემსვლელნი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (თხზულება), ქიმიაში (ზეპირი).
გ) აღრიცხვა სკოლამდელ დაწესებულებაში, სასტუმრო მეურნეობის, იურიდიულ სპეციალობებზე შემსვლელნი — ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (თხზულება), სსრ კავშირის ისტორიაში (ზეპირი).
ის პირები, ვინც საშუალო სკოლა დაამთავრა ქების სიგელით „ცალკეული საგნის შესწავლაში განსაკუთრებული წარმატებისათვის“, განთავისუფლდებიან მისაღები გამოცდებისაგან ამ საგნში, რომლის წარმატებით შესწავლისათვისაც დაჯილდოვდნენ სიგელით, თუ ამ საგნაში დადგენილია მისაღები გამოცდა.

3. უგამოცდოდ განცხადებათა შეტანის მიხედვით ჩაირიცხებიან:
ა) რვაწლიანი სკოლის დამთავრებისას ქების სიგელით დაჯილდოებულნი ან საშუალო სკოლის დამთავრებისას ოქროს ან ვერცხლის მედლით დაჯილდოებულნი, აგრეთვე საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების ის კურსდამთავრებულნი, რომლებმაც მიიღეს წარჩინების დიპლომი.
ბ) სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯარებისა და ორგანოების ოფიცრები, პრაპორშიკეები და მიჩმანები, რომლებიც ავადმყოფობის, ასაკისა ან შტატის შემცირების გამო სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილნი და თადარიგში გასული არიან (დათხოვნიდან ორი წლის განმავლობაში).

4. მსურველმა განცხადება უნდა შეიტანოს საშუალო სპეციალური სასწავლებლის დირექტორის სახელზე ერთიანი ფორმით. განცხადებას დაერთვის:
დოკუმენტი რვაწლიანი ან საშუალო განათლების შესახებ (დედანი) სამედიცინო ცნობა — ფორმა № 286; ოთხი ფოტოსურათი (გადაღებული უქუდოდ ზომა 3X4 სმ);
სასწავლებელში მისვლისას შემსვლელი პირადად წარადგენს დაბადების მოწმობას ან პასპორტს, სამხედრო ბილეთს ან მიწერის მოწმობას.

5. განცხადების მიღება არასრული საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულებისათვის იწარმოებს 31 ივლისამდე, ხოლო საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთათვის — 14 აგვისტომდე.
მისაღები გამოცდები დაიწყება პირველ აგვისტოს. დაწვრილებითი ცნობებისათვის მიმართეთ შესაბამისი სასწავლებლის დირექციას.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო

აცხადებს მოსწავლეთა მიღებას 1975-1976 სასწავლო წლისათვის წარმოებისაგან მოწყვეტით (დღის დასწრებული) პირველ (რვაწლიანი სკოლის ბაზა) და მეორე (საშუალო სკოლის ბაზა) კურსებზე შემდეგ სამედიცინო სასწავლებლებში:

1. თბილისის პირველი სამედიცინო სასწავლებელი (დგებუაძის ქ. № 8; ტელ. 95-97-97) შემდეგ სპეციალობებზე: საფერშლო, საფერშლო-ლაბორატორიული და მედდა.
პირველი კურსი — საფერშლო (რუსული სექტორი), მედდა (ქართული სექტორი).

2. თბილისის მეორე სამედიცინო სასწავლებელი: (ზოშარაულის ქ. № 6; ტელ. 51-85-67, 51-89-70) შემდეგ სპეციალობებზე: საბებიო, მედდა და მედდა — ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებებისათვის.
პირველი კურსი: მედდა (ქართული სექტორი); **მეორე კურსი:** საბებიო (ქართული სექტორი), მედდა (ქართული და რუსული სექტორი), მედდა — ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებებისათვის (ქართული სექტორი).

3. თბილისის მესამე სამედიცინო სასწავლებელი (ლესელიძის ქ. № 25; ტელ. 99-54-85) შემდეგ სპეციალობებზე: საფერშლო, სანიტარულ-საფერშლო, პროფილაქტიკური, საფერშლო-ლაბორატორიული (ქართული სექტორი), მედდა (ქართული სექტორი). **მეორე კურსი:** საფერშლო (ქართული სექტორი), საფერშლო-ლაბორატორიული (ქართული სექტორი), მედდა (ქართული და რუსული სექტორი).

4. სოხუმის სამედიცინო სასწავლებელი (ბოჩორუას ქ. № 56; ტელ. 2-20-49) შემდეგ სპეციალობებზე: საფერშლო, საბებიო და მედდა.
პირველი კურსი: საფერშლო (ქართული სექტორი), მედდა (რუსული სექტორი). **მეორე კურსი:** საბებიო (რუსული სექტორი), მედდა (ქართული სექტორი).

5. ბათუმის სამედიცინო სასწავლებელი (შაუმიანის ქ. № 18; ტელ. 44-05) შემდეგ სპეციალობებზე: სანიტარულ-საფერშლო და მედდა.
პირველი კურსი: სანიტარულ-საფერშლო; **მეორე კურსი** — მედდა.

6. ქუთაისის სამედიცინო სასწავლებელი (კლარა ცეტკინის ქ. № 15; ტელ. 5-57-32) შემდეგ სპეციალობაზე: მედდა — **პირველი და მეორე კურსი.**

7. ფოთის სამედიცინო სასწავლებელი (აკაკის ქ. № 69; ტელ. 13-92) შემდეგ სპეციალობაზე — მედდა — **მეორე კურსი.**

8. მახარაძის სამედიცინო სასწავლებელი (მარქსის ქ. № 10 ტელ. 6-33-06; 6-33-72) შემდეგ სპეციალობაზე — მედდა — **მეორე კურსი.**

მიღების პირობები

1. მისაღებ გამოცდებზე დაიშვებიან მოქალაქენი 30 წლამდე ასაკისა, რომლებსაც მიღებული აქვთ არასრული საშუალო ან საშუალო განათლება. ის პირები, რომლებმაც დაამთავრეს რვაწლიანი ზოგადსაგანმანათლებელო სკოლა, ხოლო ისინი, ვისაც არ დაუმთავრებია საშუალო სკოლა, მიიღებიან რვაწლიანი სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში. ის პირები, რომლებმაც დაამთავრეს საშუალო ზოგადსაგანმანათლებელო სკოლა, მიიღებიან საშუალო სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში.

2. სასწავლებელში შემსვლელებმა უნდა წარმოადგინონ შემდეგი საბუთები: 1) განცხადება დირექტორის სახელზე სათანადო ფორმით; 2) დოკუმენტი რვაწლიანი ან საშუალო განათლების შესახებ (დედანი); 3) სამედიცინო ცნობა (ფორმა № 286), გაცემული საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით სამედიცინო დაწესებულების ხელმძღვანელის ხელმოწერით; 4) ოთხი ფოტოსურათი (გადაღებული უქუდოდ, ზომა 3X4 სმ.). 5) ამონაწერი შრომის წიგნაკიდან, დამოწმებული საწარმოს (დაწესებულების) ხელმძღვანელის მიერ, (მოეთხოვება ინსტ. რომლებსაც აქვთ სპეციალობის ანდა მოსათესავე დაწესებულებებში პრაქტიკული მეცნიობის სულ მცირე 2 წლის სტაჟი).

სასწავლებელში შემსვლელნი პირადად წარმოადგენენ დაბადების მოწმობას ან პასპორტს, სამხედრო ბილეთს (თადარიგის სამხედროვალდებული) ან მიწერის მოწმობას (გასაწვევი ასაკის პირი); (უპასპორტო წარმოადგენს ცნობას, გაცემულს სასოფლო საბჭოს მიერ დაბადების მოწმობასთან ერთად).

3. რვაწლიანი სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში (პირველი კურსი) შემსვლელნი მისაღებ გამოცდებს აბარებენ შემდეგ საგნებში: ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (წერა) (ქართული სექტორისათვის), რუსულ ენაში (კარნახი) (რუსული სექტორისათვის), მათემატიკაში (ზეპირი).

4. საშუალო სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში (მეორე კურსი) შემსვლელნი მისაღებ გამოცდებს აბარებენ შემდეგ საგნებში: ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (წერა-თხზულება) (ქართული სექტორისათვის), რუსულ ენასა და ლიტერატურაში (კარნახი) (რუსული სექტორისათვის), მათემატიკაში (ზეპირი).

5. საშუალო სკოლის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში (მეორე კურსი) შემსვლელნი მისაღებ გამოცდებს აბარებენ შემდეგ საგნებში: ქართული ენასა და ლიტერატურაში (ზეპირი); ბ) სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯარებისა და ორგანოების ოფიცრები, პრაპორშიკეები და მიჩმანები, რომლებიც ავადმყოფობის, ასაკისა ან შტატის შემცირების გამო სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილნი და თადარიგში გასული არიან (დათხოვნიდან ორი წლის განმავლობაში).

6. შემსვლელთა საკონკურსო შერჩევის დროს მხედველობაში მიღებული იქნება მისაღები გამოცდების ნიშნები და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დამთავრების დოკუმენტში ნაჩვენები შეფასებების საშუალო არითმეტიკული ნიშანი.

7. საბუთები მიიღება 31 ივლისამდე, აყოველდღე (გარდა კვირისა). მისაღები გამოცდები ჩატარდება 1-დან 20 აგვისტომდე. ჩარიცხვა — 21-დან 24 აგვისტომდე.

დაწვრილებითი ცნობებისათვის მიმართეთ შესაბამისი სამედიცინო სასწავლებლის დირექციას.

ტელევიზია

ვ ი ვ ლ ი ს ი

პირველი პროგრამით

10.20— ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — ფერადი ტელევიზია — „თქვენი თხოვნით, ბავშვებო“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.15 — „ჩვენი პუშკინი“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 18.00 — სპორტული ჟურნალი „სპორინგი“, 18.25 — მოსწავლეთათვის „მშვიდობით, მშობლიური სკოლავ!“, 19.15 — კონცერტი, 19.40 — „სოფლის მეურნეობის სპეციალისტის ტრიბუნა“, 20.10 — „რეალისტი, ჰუმანისტი, დემოკრატი“ (თომას მანის დაბადების 100 წლისთვის გამო), 20.45 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 21.15 — ფერადი ტელევიზია — ინგლისური სატელევიზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მთვარის ქვა“ IV სერია. პრემიერა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.00 — „ვრცელია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — ფერადი ტელევიზია — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „დიმიტრი შოსტაკოვიჩი“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 23.30 — ფერადი ტელევიზია — სპორტული პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან),

თეატრები

ვ ი ვ ლ ი ს ი

ვახო აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის — ჯაბრში მიდის დედისერთა.

გაზეთ „კომუნისტის“ შემდეგი ნომერი გამოვა შაბათს, 5 ივლისს.

სსრ კავშირის თასზე

თბილისელები — ნახევარფინალში

„დინამო“ (თბილისი) — **„დინამო“** (კიევი) — **0:0** (დამატებით დროში — **2:1**).

თბილისი, „ლოკომოტივის“ სტადიონი, 2 ივლისი. მსაჯი ვ. ლიპატოვი (მოსკოვი).

თბილისი — გოგია, ძოძუაშვილი, ჭელიძე, ებრალიძე, ხიზანიშვილი, ქორიძე, მ. მაჩაიძე, ასათიანი, გუცაევი, ყიფიანი, წერეთელი.

კიევი — რუდაკოვი, კუზნეცოვი, ფომენკო, რეშკო, მატვიენკო, კონკოვი, ბურიაკი, კოჩუბინსკი, ტროშკინი, კოლოტოვი, ვერემეევი.

თამაშის წინ, თბილისის „დინამოს“ ვეტერანებმა — სპორტის დამსახურებულმა ოსტატებმა ბ. პაიჭაძემ, მ. მესხმა, ნ. ძიაშვილმა და ა. ბაზროვემა საქართველოს სპორტკომიტეტის სახელით ევროპის თასების მფლობელთა თასის მფლობელს — კიევის „დინამოსთ“ და მის მწვრთნელებს ვ. ლობანოვსკისა და ო. ბაზილევიჩს სამახსოვრო პრიზი და სუვენირები გადასცეს.

...ეს იყო თბილისის „დინამოს“ საუკეთესო მატჩი ამ სეზონში.

ამ დღეს კიეველთა რიგებში ტრავმის გამო არ გამოდიოდნენ ბლოხინი, ონიშჩენკო და მუნტი-

ვინ იქნება მეოთხე?..

გუშინ მოსკოვსა და ტაშკენტში გაიმართა სსრ კავშირის თასის გათამაშების მეოთხედფინალის კიდევ ორი მატჩი.

მოსკოვის **„ლოკომოტივი“** თავის მოედანზე მასპინძლობდა ერევნის **„არარატს“**. შეხვედრის ძირითადი და დამატებითი დრო დამთავრდა ფრედ — 1:1. პენალტებით გაიმარჯვეს ერევნელებმა — 5:3.

ტაშკენტში **„პახტაკორი“** ასპარეზობდა „ზარიასთან“. ძირითად და დამატებით დროში ანგარიში არ გახსნილა. პენალტებით გაიმარჯვა „ზარიამ“ — 4:2.

ამრიგად, სსრ კავშირის თასის გათამაშების ნახევარფინალში, რომელიც 16 ივლისს გაიმართება, გავიდნენ თბილისის „დინამო“, „არარატი“ და „ზარია“.

თუ ვინ იქნება ბოლოს თასის მეოთხე მაძიებელი, ამას გამოავლენს **ცსკა-ს** და ალმა-ათის „კაირატის“ დღევანდელი ორთაბრძოლა, რომელიც მოსკოვში „დინამოს“ ცენტრალურ სტადიონზე გაიმართება.

ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ